

EEN SPROEIBOOM VOOR HET WATERMANAGEMENT

Steeds vaker is watertekort 'een dingetje' in de akkerbouw. Gian Scheele (27) uit Zaamslag heeft dit voorjaar een beregeningsboom aangeschaft, zodat hij de watergift beter kan doseren. Een boom is beter voor de bodem, zegt hij.

Bij de familie Scheele is droogte een bedrijfsgegeven. "Hier is het al snel te droog. Onze polder ligt anderhalve meter hoger dan de omliggende polders. Er zijn weinig jaren dat wij de haspel niet gebruiken", vertelt Gian. "De opbrengsten afgelopen jaar waren redelijk. Maar daar hebben we dan wel vier maanden voor moeten beregenen." In het rondje langs de velden stond de haspel iedere twee weken opnieuw op hetzelfde perceel. Niet op de bietenpercelen overigens. Die zijn alleen beregend voor zover er water vanaf het naburige perceel terechtkwam. Volledig beregenen was niet zinvol. "Ze stonden er mooi op. Het had financieel weinig extra's opgeleverd", aldus Gian. "Een beregening van 25 mm kost 200 tot 250 euro per hectare. Bij een bietenprijs van 35 euro moet je voor tien ton extra bieten wel heel erg goed je best doen, wil het lonend zijn. En vaak is één keer niet genoeg. Maar of het zinvol is, blijft altijd een lastige afweging, want je wilt het maximale uit je teelt halen." Dat geldt trouwens ook voor het beste

startmoment. "Beregening is een combinatie van kennis van de grond, ervaring, de weerberichten en gevoel", stelt Gian. "Meestal begin je er te laat mee." In de zaaiuien bijvoorbeeld begint hij daarom al met beregening als de ui nog niet aan het bollen is.

Betere regulering

In mei heeft Gian een beregeningsboom aangeschaft, die water druppelt over een breedte van veertig meter. Gian verwacht er veel voordeel van. "Een waterkanon spuit het water via één nozzle in de lucht. Als je daarmee op kale grond spuit, slaat die dicht. Voor de bodem is het niet optimaal. Als de zon volle bak schijnt, is spuiten met een kanon minder effectief. Ook de wind is een beperkende factor, want het water verwaait", legt hij uit. "Met een beregeningsboom krijg je op elke plek dezelfde hoeveelheid water. Ook als het waait. Het water valt ook zachter. Doordat hij druppelt, is bovendien minder druk nodig en dus ook minder brandstof."

Met een boom kan Gian de watergift ook

beter afstemmen op de behoefte van het gewas. "Ik wil toe naar minder water geven en vaker terugkomen", vertelt hij. "25 mm is pas nodig als het loof vol erop staat. Bij jonge planten kun je met 10 tot 15 millimeter toe. Dat is met een waterkanon

Gian Scheele: 'Minder water en vaker terug'

moeilijker te realiseren.” Het enige nadeel is volgens Gian de tijd die het kost om de boom van spuitspoor naar spuitspoor te verplaatsen.

Overigens blijft Gian ondanks de boom ook het waterkanon gebruiken. “Met twee beregeningsinstallaties zijn we in droogteperiodes net iets flexibeler”, zegt hij.

Opletten

Dit voorjaar had de beregeningsboom ook in de bieten al zijn dienst kunnen bewijzen. De opkomst verliep met een opkomstpercentage van 70 tot 75% moeizaam.

Gian heeft gezaaid op 2 april. “Een half uur na het zaaien sloeg de grond helemaal dicht door een forse regenbui van 10 mm in 10 minuten. Sproeien met 10 mm water kan dan al voldoende zijn om het ontstane korstje weg te werken. Dat gaat met een beregeningsboom beter dan met een waterkanon.”

De bieten staan er inmiddels goed op. Gian teelt Tessilia KWS. Gian: “We doen heel veel gewasinspecties. Iedere twee weken loop ik samen met een adviseur

van Delphy door het gewas. Zelf word je er anders op den duur misschien toch wat nonchalanter in. Dat sluipt er geleidelijk in.” Gian controleert daarnaast regelmatig ook zelf zijn gewas. “Waarnemingen doen is altijd belangrijk. In twee, drie dagen kan er heel wat gebeuren als je niet oplet, zeker met dat neonics-verbod. Met ‘de bestjes’ valt het voorlopig gelukkig nog mee. De bieten zijn wat later gezaaid. Misschien heeft dat ook mee geholpen.”

Bieten 1 op 8

Gian zit in maatschap met zijn ouders. Ook zijn broer en zwager werken mee op het bedrijf. Met zijn zwager heeft hij ook een handel in hardhout. De maatschap heeft 100 hectare, waarvan de helft wintertarwe en –gerst. Daarnaast teelt de familie consumptieaardappelen, zaaiuien, plantuien, suikerbieten en “af en toe” bruine bonen. “De bonenteelt hangt af van de prijs en of het uitkomt met de grond”, aldus Gian. “We telen aardappelen 1 op 4 en bieten 1 op 8. Daaromheen telen we graan. Dat is onze vaste rotatie. De rest

vullen we met uien en bruine bonen, net hoe dat het beste uitkomt.”

De 1 op 8-bietenteelt heeft vader Johan twintig jaar geleden geïntroduceerd, toen de opbrengsten achterbleven door een te intensief teeltplan. “We teelden destijds 1 op 4, aldus Johan, nazaat van een van de oprichters van de eerste coöperatieve suikerfabriek in Sas van Gent, in 1899. De 1 op 4 in aardappelen is voorwaarde voor een rendabele opbrengst, geeft Gian aan. “Ik overweeg zelfs 1 op 5, omdat op de lichtere percelen de aaltjesdruk toeneemt. Bij een ruimere rotatie heb je meer mogelijkheden die druk te verlagen met graanteelt.” Via de toegestane bespuitingen in graan is bovendien meer resultaat te boeken bij de bestrijding van onkruid als heermoes, aldus Gian. Heermoes (‘kattenstaart’) is een hardnekkig probleem op het bedrijf, net als de akkermelkdistel.

Grond

De bodem is niet de gemakkelijkste. Het bedrijf ligt bij een oude Schelde-arm, ingepolderd in 1850. De Scheeles behoren tot de eerste bewoners. Gian is inmiddels de zevende generatie. Het gebied was doorsneden door vlieten. Dat maakt de bodemstructuur grillig. “Bij de oude vlieten is de bodem zanderig. Dat gaat over in bokkige grond en vervolgens weer in zanderige”, legt Gian uit. Elk perceel is een mengeling van 10 tot 40% afslibbaar. Gian: “De vlieten gebruiken we als kopakker of voor hooiwinning. Ook de waterputten voor beregening liggen daar. Voor de teelt van bieten en aardappelen is de grond daar minder interessant.”

Bodemverbetering is een hot item op het bedrijf. Dat gebeurt onder andere door groenbemesting, champost, stalmest, landegalisatie en de aanleg van een nieuwe drainage. Gian: “We steken hier heel veel tijd in kwaliteit. Ik streef niet zo zeer naar meer hectares, maar naar meer rendement van de hectares die ik heb.”

Ton Schönwetter

‘Niet: Meer hectares. Maar: Vooral meer rendement’